

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Aktivní a pasivní legitimace při ochraně osobnostních práv v novém občanském zákoníku

Aktivní legitimace k ochraně osobnostních práv přísluší v první řadě osobě, do jejíhož osobnostního práva bylo zasaženo. Problém může nastat v případě určení aktivní legitimace po smrti fyzické osoby. Na tuto situaci pamatuje zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) ve svém ustanovení § 82 odst. 2.

Podle ustanovení § 82 odst. 2 NOZ se může ochrany osobnostních práv po smrti fyzické osoby domáhat kterákoli z osob jemu blízkých. Osoby blízké pak definuje ustanovení § 22 NOZ, podle kterého „Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství (dále jen "partner"); jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.“ [1] NOZ tak upravuje aktivní legitimaci k ochraně osobnostních práv po smrti fyzické osoby šířeji oproti zákonu č. [40/1964](#) Sb., občanském zákoníku, který v ustanovení § 15 aktivní legitimaci přiznával pouze manželovi nebo partnerovi zemřelé osoby, jeho dětem a není - li jich, pak rodičům.

Zvláštní aktivní legitimaci k ochraně osobnosti zakotvuje ustanovení § 83 NOZ, podle kterého v případě, že zásah do osobnosti člověka souvisí s činností v právnické osobě, může se ochrany osobnosti tohoto člověka domáhat i právnická osoba. V případě, že se tak bude dít za života dotčené osoby, pak je ovšem zapotřebí jeho souhlas a ochrana musí být uplatňována jeho jménem. Souhlas není zapotřebí v případech stanovených zákonem.

Pasivně legitimovaným je naopak původce zásahu, a to jak původce přímý, tak i původce nepřímý. [2] Odpovědnost původce zásahu přitom zaniká jeho smrtí, jedná - li se o osobu fyzickou či jejím zánikem v případě právnické osoby. [3]

Mgr. Lucie Luxová

[1] Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník

[2] Za nepřímého původce je například považována sama právnická osoba, která k poškození

osobnostních práv užila osobu fyzickou. Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31.5.2007, sp. zn. 30 Cdo 1293/2007.

[3] Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. 1 Co 315/2008.

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)